

Foretag indberetningen online på Virk.dk
Når du indberetter på Virk.dk, får du hjælp
undervejs. Din indberetning kan printes,
gemmes, genåbnes og rettes.

Forskning, udvikling og innovation 2009

Omfattede CVR-numre

Besvarelsen skal kun omfatte den udvalgte juridiske enhed. Der kan dog svares for flere CVR-numre:

- hvis virksomhedens forsknings- og innovationsaktiviteter omfatter flere juridiske enheder
- hvis der svares på koncernniveau

I begge tilfælde skal der kun svares for **danske** virksomheder.

1. Omfatter besvarelsen flere CVR-numre?

Nej, kun det CVR-nummer, som står på skemaet

Ja, flere CVR-numre

a. Hvilke CVR-numre er omfattet af indberetningen?

CVR-nummer	Navn
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Hvis flere end 4 CVR-numre, vedlæg da en liste.

Undersøgelsens indhold

Undersøgelsen består af to emner:

- Forskning og udvikling, der behandles i spørgsmål 2-13.
- Innovation, der behandles i spørgsmål 14-25.

Forskning og udvikling (FoU) er skabende arbejde foretaget på et systematisk grundlag for at øge den eksisterende viden, og udnyttelsen af denne viden til at udtænke nye anvendelses-områder. Fælles for FoU-aktivitet er, at den skal indeholde et væsentligt nyhedselement.

Innovation er selve introduktionen eller implementeringen af nye eller væsentligt forbedrede produkter, produktionsprocesser eller markedsføringsmetoder, samt væsentlige organisatoriske ændringer. I 2008 havde 42 pct. af virksomhederne mindst én form for innovation.

Der er mange flere eksempler at finde i vejledningen til undersøgelsen på www.dst.dk/forskninginnovation

Virksomhedens forskning og udviklingsarbejde (FoU)

FoU er:

- Skabende arbejde foretaget på et systematisk grundlag for at øge den eksisterende viden, og udnyttelsen af denne viden til at udtænke nye anvendelsesområder.

FoU kan inddeles i

- Grundforskning
- Anvendt forskning
- Udviklingsarbejde

FoU kan fx angå ...

- it, teknik og fremstillingsvirksomhed
- jordbrug, fødevarer og veterinærområdet
- administration og økonomisk planlægning
- salg og marketing.

2. Har virksomheden i 2009 ...

	Ja	Nej	
- købt FoU-arbejde fra andre? herunder fra andre dele af koncernen	☐	☒	Sæt ét kryds i hver linje
- købt eller indlicenseret patenter, brugsmødeller, varemærker, designs eller knowhow?	☐	☐	
- selv søgt patenter?	☐	☐	
- haft egen forsknings- eller udviklingsafdeling?	☐	☐	
- selv udført eget FoU-arbejde i Danmark?	☐	☐	
			Hvis Nej til begge : Gå til spm. 14, side 11
			Hvis Ja til købt FoU og Nej til eget FoU-arbejde: Gå til spm. 10, side 8

Hvilke former for FoU har virksomheden udført i 2009?

	Ja	Nej
- grundforskning? dvs. eksperimenterende eller teoretisk arbejde med det primære formål at opnå ny viden og forståelse uden nogen bestemt anvendelse i sigte	☐	☐
- anvendt forskning? dvs. eksperimenterende eller teoretisk arbejde med det formål at opnå ny viden og forståelse. Arbejdet er dog primært rettet mod bestemte anvendelsesområder	☐	☐
- udviklingsarbejde? dvs. systematisk arbejde baseret på anvendelse af viden opnået gennem forskning og/eller praktisk erfaring med det formål, at frembringe nye eller væsentligt forbedrede materialer, produkter, processer, systemer eller tjenesteydelser	☐	☐

Kun til klads - kan ikke bruges til inberetning

FoU-personale og årsværk

FoU-personale

- Ansatte der har arbejdet med forsknings- og udviklingsopgaver i mindst 5 pct. af deres arbejdstid dvs. mindst 80 timer pr. år for en fuldtidsansat

FoU-årsværk:

- Én persons arbejde med FoU på fuld tid i et år udgør 1 årsværk.
- Én persons arbejde med FoU på halv tid i et år udgør 0,5 årsværk.

2a. Hvor meget af virksomhedens personale har udført, støttet eller administreret FoU i Danmark i 2009?

	Personer i 2009	Heraf kvinder	FoU-årsværk i 2009	Heraf kvinder
Forskere og andre specialister der har udviklet ny viden, produkter, processer, metoder eller systemer eller planlagt og ledet FoU-projekter	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Teknisk personale der har støttet FoU-projekter med teknisk viden og kompetence. Fx maskinmestre, laboranter, programmører mm.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Andet personale der har serviceret FoU-projekter. Fx håndværkere, kontorpersonale, maskinoperatører mm.	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
I alt beskæftiget med FoU i 2009	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

2b. Er der nogen ansatte forskere med FoU-opgaver der har en ph.d.-, licentiat- eller doktorgrad, er i gang med en erhvervs-ph.d. eller er udenlandske forskere?

Ja Nej → Gå til spm. 3

Angiv antal ansatte og beregnet antal FoU-årsværk

	Personer i 2009	Heraf kvinder	FoU-årsværk i 2009	Heraf kvinder
Forskere med ph.d.-, licentiat- eller doktorgrad	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Erhvervs-ph.d.'ere	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Forskere med udenlandsk statsborgerskab	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

3. Har virksomheden i 2009 haft FoU-aktiviteter i koncernens udenlandske datterselskaber?

Ja Nej → Gå til spm. 4

Antal ansatte med FoU-opgaver :

	Europa	USA	Kina/ Indien	Udland i øvrigt
Skønnet antal ansatte i udenlandske datterselskaber der udfører FoU-aktiviteter for virksomheden fordelt på hjemsteder	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Udgifter til egen FoU i Danmark i 2009

Vejledning

- Opgør poster så de samlede udgifter til FoU giver et retvisende billede.
- Skriv 0 ud for de enkelte poster, hvis virksomheden ikke har haft nogen udgifter.

4a. Driftsudgifter

FoU-aktiviteter:

Ekskl. moms i hele 1.000 kr

- Løn og sociale udgifter vedr. FoU

Inkl. ATP og feriepenge .....

.000 kr.

- Andre driftsudgifter vedr. FoU

Fx husleje, lys, varme, rengøring, rejser, kontorhold, mindre apparatur, materialer og it-kørsler .....

.000 kr.

4b. Anlægsudgifter

FoU-aktiviteter:

- Bygninger anvendt til FoU-arbejde

Fx nybygninger, større ombygninger, køb af ejendom. Faktiske omkostninger uden afskrivninger .....

.000 kr.

- Apparaturl og instrumenter til FoU

Med købspris over 50.000 kr. og flerårig levetid .....

.000 kr.

4c. Udgifter til egen FoU i alt .....

.000 kr.

Fordeling af driftsudgifter til egen FoU

5. Angiv hvordan driftsudgifterne til egen FoU er fordelt på ...

Andel i pct.

- Grundforskning

pct.

- Anvendt forskning

pct.

- Udviklingsarbejde

pct.

I alt

100 pct.

6. Angiv hvordan driftsudgifterne til egen FoU er fordelt på ...

Andel i pct.

- Produktorienteret forskning og udviklingsarbejde

pct.

- Procesorienteret forskning og udviklingsarbejde

pct.

- Almen vidensudvikling mv.

pct.

I alt

100 pct.

Kun til Kladder - kan ikke bruges til indberetning

Finansiering af samlede udgifter til egen FoU i 2009

7. Fordel udgifter til egen FoU i 2009 på finansieringskilder:

Ekskl. moms i hele 1.000 kr

a. Intern finansiering

- Virksomhedens egen finansiering af egen FoU ..... .000 kr.

b. Andre danske finansieringskilder

- Danske virksomheder i samme koncern ..... .000 kr.

- Andre danske virksomheder - inkl. ventureselskaber ..... .000 kr.

- Private danske organisationer og fonde mv. .... .000 kr.

- Videnskabsministeriet
(Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation,
Det Frie Forskningsråd, Innovationsmiljøer) ..... .000 kr.

- Andre statslige institutioner ..... .000 kr.

- Regioner og kommuner ..... .000 kr.

- Vækstfonden ..... .000 kr.

c. Udenlandske finansieringskilder

- Udenlandske virksomheder i samme koncern ..... .000 kr.

- Andre udenlandske virksomheder ..... .000 kr.

- Private udenlandske organisationer og fonde mv. .... .000 kr.

- EU-midler ..... .000 kr.

- Anden offentlig udenlandsk finansiering ..... .000 kr.

- **Fordelt finansiering i alt**
(Skal svare til de samlede udgifter til FoU som er opgjort i spm. 4c) ..... .000 kr.

Kun til kladder - kan ikke bruges til indberetning

Udgifter til egen FoU fordelt på forskningsområder

- Medtag evt. udgifter til **samme** FoU-aktivitet under **flere** områder
- Summen af de fordelte udgifter kan være **større eller mindre end 100 pct.**

8. Fordel de samlede udgifter til egen FoU på udvalgte forskningsområder:

	Andel i pct.
Materialeforskning	<input type="text"/> pct.
Bygge- og anlægsteknik	<input type="text"/> pct.
Sundhedsforskning	<input type="text"/> pct.
Genteknologi	<input type="text"/> pct.
Bioteknologi	<input type="text"/> pct.
Nanoteknologi	<input type="text"/> pct.
Levnedsmiddelforskning	<input type="text"/> pct.
Energiforskning	<input type="text"/> pct.
Miljøforskning	<input type="text"/> pct.
Ældreforskning og hjælpemiddelforskning	<input type="text"/> pct.
Forsvarsteknologi	<input type="text"/> pct.
Ledelses-, organisations-, kompetenceforskning	<input type="text"/> pct.
Programmer integreret i andre produkter	<input type="text"/> pct.
Programmer som selvstændige produkter	<input type="text"/> pct.
Hardware	<input type="text"/> pct.
Andre områder	<input type="text"/> pct.

Kun til kladder - kan ikke bruges til indberetning

Udgifter til egen FoU fordelt på produktgrupper

9. Fordel de samlede FoU-udgifter på de produkter eller tjenesteydelser som virksomhedens FoU har været rettet imod

Skøn andel af samlet FoU-udgift som er anvendt til ...	Andel i pct.		Andel i pct.		
Råvarer fra landbrug, skovbrug og fiskeri		pct.	Industrielle processtyringsanlæg, navigationsudstyr, måle- og kontrolapparater		pct.
Råstoffer og udvinding: olie, gas, kalk mv.		pct.	Ure, medicinsk, kirurgisk, optisk og fotografisk udstyr		pct.
Nærings- og nydelsesmidler		pct.	Transportmidler, inkl. biler, skibe og fly		pct.
Tekstiler, beklædning og lædervarer		pct.	Møbler		pct.
Trævarer, papir, pap og grafiske produkter		pct.	Andre produkter indenfor fremstilling .		pct.
Raffinerede olie- og kulprodukter		pct.	El-, gas-, varme- og vandforsyning		pct.
Medicinalvarer		pct.	Bygge- og anlægsvirksomhed		pct.
Andre kemiske produkter		pct.	Engroshandel med radio, tv, kontor- og it-udstyr, el-installationsmateriel og elektroniske komponenter		pct.
Gummi- og plastprodukter		pct.	Reparation og vedligeholdelse af kontormaskiner og it-udstyr		pct.
Sten-, ler- og glasprodukter		pct.	Handel og reparationsydelser af kontormaskiner og it-udstyr		pct.
Jern, stål og andre metaller		pct.	Hotel og restaurationsydelser		pct.
Varer af jern- og metal		pct.	Transporttjenester		pct.
Motorer og motordele - ekskl. motorer til flyvemaskiner, motorkøretøjer, knallerter		pct.	Post- og kurértjenester		pct.
Landbrugs- og skovbrugsmaskiner		pct.	Telekommunikation		pct.
Maskiner til generelle formål samt industri- og værktøjsmaskiner		pct.	Udlejning af it-udstyr og -maskiner, samt kontormøbler		pct.
Våben og ammunition		pct.	Tjenester vedr. finansiering, forsikring, fast ejendom og udlejning i øvrigt		pct.
Husholdningsapparater		pct.	Databehandling inkl. konsulentvirksomhed og udvikling af hardware ..		pct.
Kontormaskiner og it-udstyr		pct.	Udvikling af software		pct.
Isolerede ledninger og kabler		pct.	Andre serviceydelser		pct.
Elektriske motorer, apparater og materiel i øvrigt		pct.	Andet		pct.
Radio, tv, højttaler, antenner mv.		pct.	I alt	100	pct.
Elektroniske komponenter og telemateriel i øvrigt		pct.			

Kun til kunde - kan ikke bruges til målberegning

Udgifter til købt FoU udført af eksterne aktører i 2009

Vejledning

- Opgør poster så de samlede udgifter giver et retvisende billede.
- Skriv 0 ud for de enkelte poster, hvis virksomheden ikke har haft nogen udgifter.

10. Udgifter til købt FoU

FoU købt af virksomheder ...	Ekskl. moms i hele 1.000 kr	
- i samme koncern i Danmark FoU udført af andre dele af koncernen i Danmark og anvendt internt i virksomheden	<input type="text"/>	.000 kr.
- i samme koncern i udlandet FoU udført af andre dele af koncernen i udlandet og anvendt internt i virksomheden	<input type="text"/>	.000 kr.
FoU købt i Danmark fra ...		
- andre virksomheder	<input type="text"/>	.000 kr.
- konsulenter	<input type="text"/>	.000 kr.
- godkendte teknologiske serviceinstitutter (GTS) Se liste: www.teknologiportalen.dk/OmGTS/	<input type="text"/>	.000 kr.
- universiteter og andre højere læreanstalter	<input type="text"/>	.000 kr.
- andre offentlige forskningsinstitutioner	<input type="text"/>	.000 kr.
- Andre, anfør hvilke: <input type="text"/>	<input type="text"/>	.000 kr.
FoU købt i udlandet fra ...		
- andre virksomheder	<input type="text"/>	.000 kr.
- konsulenter	<input type="text"/>	.000 kr.
- offentlige forskningsinstitutioner, fx universiteter	<input type="text"/>	.000 kr.
Udgifter til købt FoU i alt	<input type="text"/>	.000 kr.

Kun tilklæde - kan ikke bruges til inberetning

Udgifter til købt FoU fordelt på finansieringskilder

11. Fordel udgifter til købt FoU i 2009 på finansieringskilder:

Ekskl. moms i hele 1.000 kr

a. Intern finansiering

- Virksomhedens egen finansiering af købt FoU ..... .000 kr.

b. Andre danske finansieringskilder

- Danske virksomheder i samme koncern ..... .000 kr.

- Andre danske virksomheder - inkl. ventureselskaber ..... .000 kr.

- Private danske organisationer og fonde mv. .... .000 kr.

- Videnskabsministeriet
(Højteknologifonden, Rådet for Teknologi og Innovation,
Det Frie Forskningsråd, Innovationamiljøer) ..... .000 kr.

- Andre statslige institutioner ..... .000 kr.

- Regioner og kommuner ..... .000 kr.

- Vækstfonden ..... .000 kr.

c. Udenlandske finansieringskilder

- Udenlandske virksomheder i samme koncern ..... .000 kr.

- Andre udenlandske virksomheder ..... .000 kr.

- Private udenlandske organisationer og fonde mv. .... .000 kr.

- EU-midler ..... .000 kr.

- Anden offentlig udenlandsk finansiering ..... .000 kr.

- **Fordelt finansiering i alt**
(Skal svare til de samlede udgifter til købt FoU som opgjort i spm. 10) .. .000 kr.

Kun til kladder - kan ikke bruges til indberetning

Samarbejde om forsknings- og udviklingsprojekter

Aktivt samarbejde med andre virksomheder og institutioner om FoU-projekter.

- **Medtag** FoU-samarbejde uanset om det giver umiddelbare kommercielle fordele.
- **Medtag ikke** ren udlicitering af FoU-aktiviteter uden aktivt samarbejde.

12. Har virksomheden i 2009 samarbejdet med eksterne aktører om virksomhedens FoU-arbejde? Ja Nej → Gå til spm. 13

a. Angiv samarbejdspartnere og deres hjemsteder

Sæt mindst ét kryds for hver type samarbejdspartner

	Danmark	Europa i øvrigt	USA	Kina/Indien	Udland i øvrigt	Ikke relevant
Andre virksomheder i koncernen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leverandører af udstyr, materialer, dele eller software ..	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kunder eller klienter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Konkurrenter eller andre virksomheder i samme branche	☐	☐	☐	☐	☐	☐
GTS (Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Private FoU-virksomheder, fx konsulenter, private laboratorier og - forskningsinstitutioner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder i andre brancher ekskl. kunder og leverandører	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Universiteter eller andre højere læresteder	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentlige forskningsinstitutioner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentlige serviceudbydere	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fx sygehuse, skoler, daginstitutioner, forsvar mv.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andre offentlige samarbejdspartnere	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Hovedbranche for FoU-aktiviteter

13. Foregår virksomhedens FoU-aktiviteter i 2009 primært inden for virksomhedens hovedbranche? Nej Ja → Gå til spm. 14

a. Angiv den branche som virksomhedens FoU-aktiviteter primært udføres i:

Virksomheden er registreret i branche:

Innovation

Produktinnovation: Nye varer eller tjenesteydelser

- Medtag markedsintroduktion af produkter, fx varer eller tjenesteydelser, der er **nye eller væsentligt ændrede** med hensyn til bestanddele, egenskaber, funktionalitet eller undersystemer.
- Produkterne skal være **nye for virksomheden** men kan evt. være udviklet eller introduceret før af andre.
- Spørgsmålene angår den **treårige periode: 2007-2009**.

14. Har virksomheden i 2007-2009 introduceret ...

	Ja	Nej
- varer, der er nye eller væsentligt ændrede? ekskl. rent æstetiske ændringer og direkte videresalg af nye købte varer	☐	☐
- tjenesteydelser, der er nye eller væsentligt ændrede	☐	☐

→ Gå til spm. 15

- a. Er disse nye produkter primært udviklet af ...**
- Sæt kun ét kryds
- virksomheden eller koncernen alene	☐
- virksomheden i samarbejde med andre	☐
- andre virksomheder eller institutioner	☐

b. Introducerede virksomheden i 2007-2009 produkterne der var ...

	Ja	Nej
- helt nye på verdensplan	☐	☐
- helt nye på virksomhedens marked	☐	☐
- nye for virksomheden, men kendte på markedet	☐	☐
- Sæt ét kryds i hver linje

c. Fordel den samlede omsætning i 2009 på produkter, der i 2007-2009 blev introduceret som ...

	Fordel i pct.
- nye på verdensplan	____ pct.
- nye på virksomhedens marked	____ pct.
- nye for virksomheden	____ pct.
- uændrede eller ubetydeligt ændrede i forhold til tidligere inkl. videresalg af købte varer og tjenesteydelser	____ pct.
Samlet omsætning i 2009	100 pct.

Kun til blinde - kan ikke bruges til inddataindsamling

Procesinnovation: Nye produktionsprocesser

- Indførelse af **nye eller væsentligt ændrede** produktionsprocesser, arbejdsgange, distributionsmetoder eller støttefunktioner.
- Processen skal være ny for **virksomheden**, men kan være udviklet eller anvendt før af andre.
- Spørgsmålene angår den **treårige periode: 2007-2009**
- Medtag ikke nye organisationsformer her. Evt. nye organisationsformer angives i separat sektion.

15. Har virksomheden i 2007 - 2009 indført nye eller væsentligt ændrede ...

	Ja	Nej
- metoder til produktion af varer eller tjenesteydelser?	☐	☐
- metoder vedr. logistik, levering eller distribution af materialer, produkter eller tjenesteydelser?	☐	☐
- støttefunktioner for arbejdsgange, fx systemer eller rutiner vedr. indkøb, vedligeholdelse, regnskab eller it? ..	☐	☐
- Sæt ét kryds i hver røkke
- Nej i alle: Gå til spm. 16

a. Er disse nye processer primært udviklet af ...

	Sæt kun ét kryds
- virksomheden eller koncernen alene	☐
- virksomheden i samarbejde med andre	☐
- andre virksomheder eller institutioner	☐

Kun til kladder - kan ikke bruges til indberetning

Uafsluttede innovationsaktiviteter

- Medtag aktiviteter (ekskl. FoU) iværksat i forbindelse med udvikling eller introduktion af nye produkter, processer eller arbejdsgange.
- Uanset om aktiviteterne har resulteret i konkret innovation.
- Medtag fx anskaffelse af maskinel, udstyr, software og licenser, oplæring ingeniørarbejde, industrielt design mv.

16. Har virksomheden i 2007 - 2009 - ud over evt. FoU - iværksat nogen innovationsaktiviteter, ...

	Ja	Nej	Sæt ét kryds i hver linje
- der stadig var i gang ved udgangen af 2009?	☐	☐	→ Hvis Nej til begge og Nej i spm. 14 og 15: Gå til spm. 17, side 14
- der er blevet opgivet eller afbrudt uden resultat?	☐	☐	

Målsætning for innovationsaktiviteter

16a. Hvor stor betydning havde følgende målsætninger for virksomhedens innovationsaktiviteter i 2007 - 2009?

Giv en samlet vurdering, hvis virksomheden havde flere innovationsprojekter.

Målsætning:	Betydning			Ikke relevant
	Stor	Nogen	Lille	
Øge udvalget af varer eller tjenesteydelser	☐	☐	☐	☐
Erstatte forældede produkter eller arbejdsgange	☐	☐	☐	☐
Komme ind på nye markeder	☐	☐	☐	☐
Øge markedsandel	☐	☐	☐	☐
Forbedre kvaliteten af varer eller tjenester	☐	☐	☐	☐
Forbedre sundhed og sikkerhed	☐	☐	☐	☐
Øge fleksibiliteten i fremstilling af varer eller tjenesteydelser	☐	☐	☐	☐
Øge kapaciteten i fremstilling af varer eller tjenesteydelser	☐	☐	☐	☐
Reducere omkostninger pr. produceret enhed	☐	☐	☐	☐

Organisatorisk innovation: Nye organisationsformer

- Indførelse af **nye eller væsentligt ændrede** metoder til organisering af arbejdspladsen, forretningsgange, videnstyring eller eksterne relationer.
- **Medtag:** Nye organiseringer der er indført efter en strategisk ledelsesbeslutning.
- **Medtag ikke:** Nye organiseringer der primært skyldes fusion eller overtagelse.

17. Indførte virksomheden i 2007 - 2009 nye metoder til organisering af ...

	Ja	Nej	Sæt ét kryds i hver linje
- forretningsgange eller procedurer ..... fx kvalitetsstyring, resultatstyring, videnstyring, lean, reorganisering, forsyningskædeledelse mv.	☐	☐	
- ansvar og beslutningskompetence ..... fx decentralisering, job-rotation, teamwork, sammenlægning eller opdeling af afdelinger mv.	☐	☐	→ Nej alle: Gå til spm. 18
- eksterne relationer til andre virksomheder eller institutioner ..... fx nye alliancer, partnerskaber, udlicitering, underleverandører mv.	☐	☐	

a. Hvor stor betydning havde følgende målsætninger for virksomhedens organisatoriske innovation i 2007 - 2009?

Giv en samlet vurdering, hvis virksomheden havde flere innovationsprojekter.

Målsætning:

	Betydning			Ikke relevant
	Stor	Nogen	Lille	
Reducere reaktionstid på kunders eller leverandørers behov	☐	☐	☐	☐
Forbedre evnen til at udvikle nye produkter, processer eller arbejdsgange	☐	☐	☐	☐
Forbedre kvaliteten af varer eller tjenesteydelser	☐	☐	☐	☐
Reducere omkostningerne pr. produceret enhed	☐	☐	☐	☐
Forbedre intern eller ekstern kommunikation eller videndeling	☐	☐	☐	☐

Kun til kladder - kan ikke bruges til indberetning

Innovation af markedsføring: Nye markedsføringsmetoder

- Introduktion af nye eller væsentligt ændrede markedsføringskoncepter eller -strategier.
- **Medtag:** Nye produkt-design, emballager, eksponeringer, promovinger og prissætninger.
- **Medtag ikke:** Sæson- eller rutinemæssige ændringer i markedsføringsmetoder.

18. Introducerede virksomheden i 2007 - 2009 ...

	Ja	Nej	Sæt ét kryds i hver linje
- væsentlige ændringer i produkters æstetiske design? .. medregn ikke ændringer, der alene påvirker produktets funktionalitet	☐	☐	
- væsentlige ændringer i produkters indpakning?	☐	☐	
- nye medier eller teknikker til promovring af produkter? fx nye reklamemedier, varemærkedesign, loyalitetsprogrammer mv.	☐	☐	
- nye markedsføringsstrategier?	☐	☐	Nej i alle: Gå til spm. 19
- nye salgskanaler eller metoder til eksponering af produkter?	☐	☐	
- nye metoder til prissætning af varer eller tjenesteydelser?	☐	☐	

a. Hvor stor betydning havde følgende målsætninger for innovation af virksomhedens markedsføring i 2007 - 2009?
Giv en samlet vurdering, hvis virksomheden introducerede flere nye markedsføringsmetoder.

Målsætning:	Betydning			Ikke relevant
	Stor	Nogen	Lille	
Øge eller bibeholde markedsandel	☐	☐	☐	☐
Introducere produkter til nye kundegrupper	☐	☐	☐	☐
Introducere produkter på nye geografiske markeder	☐	☐	☐	☐

Vejledning til resten af skemaet

Hvis virksomheden har haft innovationsaktiviteter i 2007-2009, dvs. svaret Ja til mindst ét af spørgsmålene 14-18: → Gå til spm. 19

Hvis virksomheden ikke har haft innovationsaktiviteter i 2007-2009, dvs. svaret Nej til alt i spørgsmålene 14-18: → Gå til side 20 og udfyld kontaktoplysninger

Samarbejde om innovation

19. Har virksomheden i 2007-2009 samarbejdet med eksterne aktører om innovation?

Ja

Nej

→ Gå til spm. 20

a. Angiv samarbejdspartnere og deres hjemsteder

Sæt mindst ét kryds for hver type samarbejdspartner

	Danmark	Europa i øvrigt	USA	Kina/Indien	Udland i øvrigt	Ikke relevant
Andre virksomheder i koncernen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Leverandører af udstyr, materialer, dele eller software ..	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kunder eller klienter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Konkurrenter eller andre virksomheder i samme branche	☐	☐	☐	☐	☐	☐
GTS (Godkendte Teknologiske Serviceinstitutter)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Private FoU-virksomheder, fx konsulenter, private laboratorier og - forskningsinstitutioner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Virksomheder i andre brancher ekskl. kunder og leverandører	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Universiteter eller andre højere læreanstalter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentlige forskningsinstitutioner	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Offentlige serviceudbydere	☐	☐	☐	☐	☐	☐
fx sygehuse, skoler, daginstitutioner, forsvaret mv.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Andre offentlige samarbejdspartnere	☐	☐	☐	☐	☐	☐

b. Hvilke danske universiteter har virksomheden haft innovationssamarbejde med?

Sæt gerne flere kryds

Københavns Universitet	☐
Aarhus Universitet	☐
Syddansk Universitet	☐
Roskilde Universitet	☐
Aalborg Universitet	☐
Danmarks Tekniske Universitet	☐
IT-Universitetet i København	☐
Copenhagen Business School (Handelshøjskolen)	☐

Kilder der har bidraget til innovationsaktiviteter

20. Hvor stor betydning havde følgende kilder for idéudvikling og gennemførelse af innovationsaktiviteter i 2007 - 2009

Sæt ét kryds i hver linje

	Betydning			Ikke relevant
	Stor	Nogen	Lille	
Interne kilder:				
Kilder i egen virksomhed eller koncern	☐	☐	☐	☐
Erhvervslivet i øvrigt:				
Leverandører af udstyr, materialer, dele eller software ..	☐	☐	☐	☐
Klienter eller kunder	☐	☐	☐	☐
Konkurrenter og andre virksomheder i branchen	☐	☐	☐	☐
Private konsulenter, laboratorier eller forsknings- og udviklingsinstitutioner	☐	☐	☐	☐
Offentlige institutioner:				
Universiteter eller andre højere læreanstalter	☐	☐	☐	☐
Andre offentlige forskningsinstitutioner, fx sektorforskningsinstitutioner	☐	☐	☐	☐
Andet:				
Konferencer, messer, udstillinger	☐	☐	☐	☐
Videnskabelige tidsskrifter og fagblade	☐	☐	☐	☐
Faglige og industrielle organisationer	☐	☐	☐	☐

21. Blev viden om kunders/brugeres behov brugt i idéudvikling eller gennemførelse af innovationsaktiviteter i 2007 - 2009

Viden fra:	Ja	Nej	Sæt ét kryds i hver linje
- almindelig kundekontakt	☐	☐	
fx daglig dialog og kontakt ved messer mv.			
- strukturerede metoder	☐	☐	
fx markedsanalyser, fokusgrupper, paneler om interesse for nye produkter			
Avancerede metoder:			
Til afdækning af fremtidige og ikke erkendte behov			
- observation eller interview	☐	☐	
fx etnografiske el. antropologiske studier eller dybdeinterview			
- inddragelse af almindelige brugere	☐	☐	
fx prototypetest eller internet-communities m. løbende feedback i innovationsprocessen			
- inddragelse af avancerede brugere	☐	☐	
fx lead user metoder			

22. Hvor stor betydning havde følgende for virksomhedens innovationsaktiviteter?

Sæt ét kryds i hver linje

	Betydning			Ikke relevant
	Stor	Nogen	Lille	
Eget forsknings- og udviklingsarbejde	☐	☐	☐	☐
Indsamling af viden om kunders og brugeres behov	☐	☐	☐	☐
Samarbejde med andre virksomheder om innovation	☐	☐	☐	☐
Samarbejde med universiteter og forskningsinstitutioner	☐	☐	☐	☐
Samarbejde med andre offentlige aktører	☐	☐	☐	☐

23. Er der i 2007 - 2009 afholdt uddannelse eller oplæring som led i innovationsaktiviteter - ud over FoU? .....

Ja	Nej
☐	☐

24. Blev alle innovationsaktiviteter i 2007 - 2009 udført på det postnummer, hvor virksomheden har hovedadresse? .....

Ja	Nej
☐	☐

a. Angiv de postnumre, hvor virksomheden har gennemført egne innovationsaktiviteter eller anvendt købte ydelser. angiv fordeling af innovationsudgifter på postnumre.

Postnummer	Procent-andel af innovationsudgifter	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	pct.
<input type="text"/>	<input type="text"/>	pct.
<input type="text"/>	<input type="text"/>	pct.
100		pct.

Hvis flere end 3 postnumre, vedlæg da venligst en liste.

Kun til kladde - kan ikke bruges til indberetning

Udgifter til innovation i Danmark i 2009

Vejledning

- Opgør poster så de samlede udgifter til FoU og innovation giver et retvisende billede.
- Skriv 0 ud for de enkelte poster, hvis virksomheden ikke har haft nogen udgifter.

25. Driftsudgifter

Innovationsaktiviteter - *ekskl. FoU:*

- Driftsudgifter til innovation

Fx aktiviteter og tekniske forberedelser til introduktion af nye produkter, processer eller arbejdsgange. Inkl. løn, feriepenge, ATP og andre driftsudgifter, men ekskl. udgifter der er opgivet under FoU .....

.000 kr.

Anlægsudgifter

Innovationsaktiviteter - *ekskl. FoU:*

- Maskinel, udstyr og software til innovation

Fx avancerede maskiner, udstyr eller software til frembringelse af nye produkter, processer eller arbejdsgange .....

.000 kr.

Andre udgifter til innovationsaktiviteter *ekskl. FoU:*

- Køb af eksterne rettigheder

Fx registrerede varemærker, designs, patenter eller brugsmodeller købt eller indlicenseret med henblik på frembringelse af nye produkter .....

.000 kr.

- Erhvervelse af anden ekstern viden

Fx rådgivning eller køb af ikke patenterede opfindelser, knowhow eller anden viden .....

.000 kr.

- Konsulentydelse

Fx undersøgelser af kunders/markedets behov .....

.000 kr.

Udgifter til innovation i alt .....

.000 kr.

Kun til kladde - kan ikke bruges til indberetning

+

+

Tak for hjælpen

Skemaet er udfyldt af:

Navn:

Telefonnummer:

E-mail:

Hvis du har bemærkninger til undersøgelsen, er du velkommen til at skrive dem her:

Kun til kladde - kan ikke bruges til indberetning

+

+